

15. Udpegning af ikoniske træer og evighedstræ (opfølgning på Københavns Kommunes Træpolitik) (udsat sag) (2018-0002460)

Bilag

[Bilag 1 Overblik over den politiske behandling](#)

[Bilag 2 Oversigt over ikoniske træer forvaltet af Teknik og Miljøudvalget](#)

[Bilag 3 Oversigt over ikoniske træer forvaltet af Økonomiudvalget](#)

[Bilag 4 Oversigt over evighedstræer forvaltet af Teknik og Miljøudvalget](#)

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal tage stilling til udmøntning af København Kommunes Træpolitik ved at udpege ikoniske træer inden for hver deres ressort. Derudover skal Teknik- og Miljøudvalget tage stilling til udpegning af evighedstræer.

Sagsfremstilling

Indstilling

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller, at Teknik og Miljøudvalget godkender,

1. at udmønte Københavns Kommunes Træpolitik ved at udpege ikoniske træer inden for Teknik- og Miljøudvalgets ressort, jf. bilag 2.
2. at udmønte Københavns Kommunes Træpolitik ved at udpege evighedstræ, jf. bilag 4.

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender,

3. at udmønte Københavns Kommunes Træpolitik ved at udpege ikoniske træer inden for Økonomiudvalgets ressort, jf. bilag 3.

Problemstilling

Udpegning af de såkaldte ikoniske træer og evighedstræer er en del af at udmønte Københavns Kommunes Træpolitik, vedtaget af Borgerrepræsentationen den 26. maj 2016. Træpolitikken omfatter indsatser for at bevare byens særligt værdifulde træer, herunder ikoniske træer og evighedstræer, der øger kvaliteten af bynatur og bidrager til København som en grøn by at bo i. Politikken understøtter derved Kommuneplan 2015, Bynatur i København 2015-2025 og mål i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere oplever København som grøn by.

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal tage stilling til oversigt over ikoniske træer inden for hver ressort. Teknik- og Miljøudvalget skal derudover tage stilling til oversigt over evighedstræer.

Sagen blev udsat af Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 19. marts 2018.

Løsning

Byens træer har værdi for København og københavnere. Ifølge princip to i Københavns Kommunes Træpolitik skal særligt værdifulde træer, herunder ikoniske træer og evighedstræer, udpeges og bevares. Dette gør Københavns Kommune bl.a. ved at udpege og bevare ikoniske træer – der på kommunale arealer ikke må fældes uden politisk godkendelse. Målet med at udpege ikoniske træer og evighedstræer er at synliggøre og bevare særligt værdifulde træer, der ikke er omfattet af fredning eller udpeget som bevaringsværdige i en lokalplan.

Ikoniske træer

Et ikonisk træ er en ny kategori af træer, som er defineret i træpolitikken. Denne type træer har en særlig historisk, arkitektonisk, biologisk eller identitetsskabende betydning og værdi for en gade, en plads og lign. Et ikonisk træ kan være et enkeltstående træ eller grupper af træer. Eksempler på ikoniske træer, der fremgår af oversigten over ikoniske træer, er platantræet på Gråbrødre Torv og gruppen af kirsebærtræer i alléen på Bispebjerg Kirkegård.

Udpegning af ikoniske træer

Der er udpeget ikoniske træer på kommunale arealer dvs. offentlige gaderum, pladser, parker og naturområde, som er inden for Teknik- og Miljøudvalgets ressort, samt sportsarealer, skoler og institutioner, der er inden for Økonomiudvalgets ressort, da Økonomiudvalget (KEID) er grundejer. Som grundlag for at udpege ikoniske træer har Teknik- og Miljøforvaltningen formuleret syv kriterier, som Økonomiforvaltningen bakker op om. Kriterierne vægter alder, særligt lokalt tilhørsforhold, historisk, arkitektonisk og biologisk værdi, betydning for mikroklima samt sanselige oplevelser. Fire ud af de syv kriterier skal være opfyldt for, at et træ kan udpeges til at være ikonisk og alderskriteriet skal altid være opfyldt (bilag 2 og 3).

Udpegningen af ikoniske træer er sket ud fra ovenstående kriterier med særlig vægt på kriteriet for alder og lokalt tilhørsforhold i et samarbejde mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen, der har modtaget forslag til ikoniske træer fra kommunens øvrige forvaltninger herunder Kultur- og Fritidsforvaltningen, lokaludvalg, miljøpunkter, Danmarks Naturfredningsforening, Det Grønne Råd og andre interesseforeninger. Teknik- og Miljøforvaltningen forventer at modtage flere lokale indmeldinger om ikoniske træer. Derfor opdateres oversigt over ikoniske træer og evighedstræer i forbindelse med, at Teknik- og Miljøudvalget forventes forelagt en opdateret Træprioriteringsplan i henholdsvis 2020 og 2023. Udpegninger, der berører træer under Økonomiudvalgets ressort, forelægges til godkendelse af Økonomiudvalget, når det er relevant.

Oversigt over ikoniske træer

Oversigt og beskrivelse af ikoniske træer (bilag 2 og 3) indeholder 136 ikoniske enkeltstående træer og 56 grupper af træer. Heraf er 109 enkeltstående træer og 44 grupper af træer på arealer, som forvaltes af Teknik- og Miljøforvaltningen (ca. 2.900 træer), samt 24 enkeltstående træer og 12 grupper af træer, som forvaltes af Økonomiforvaltningen (ca. 300 træer). I alt vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen, at der kan udpeges omkring 3.200 ikoniske træer på kommunale arealer. Trægrupper er eksempelvis alléer, små skovbevoksninger eller grupper af træer og bidrager til det store antal ikoniske træer. Vedrørende kortlægning af trægrupper er antallet af træer ikke afgørende, men den struktur, som træerne skaber og indgår i, er vigtig. De udpegede ikoniske træer svarer til 4,5 % af den samlede træbestand på de kommunale arealer, hvilket lever op til forventning i træpolitikken om, at 4-6 % af den samlede træbestand på de kommunale arealer er ikoniske træer. Af de udpegede ikoniske træer, som fremgår af bilag 2 og 3, tages der forbehold for eventuelle ændringer i forhold til igangsatte anlægs- og byggeprojekter.

Praksis for bevaring og fældning af ikoniske træer

Københavns Kommune har gennem træpolitikken forpligtiget sig til at udpege og bevare ikoniske træer. Hvis Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen alligevel anbefaler at fælde træer, eksempelvis ved bygge- og anlægsprojekter og lign., skal Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget tage stilling til træer på deres respektive arealer. Ikoniske træer på kommunale arealer kan kun undtagelsesvist fældes uden politisk stillingtagen, hvis de udgør en risiko (dvs. hvis træet er dødt, sygt eller beskadiget). Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget vil kun i særlige tilfælde blive orienteret om disse fældninger, hvor træet eksempelvis har særlig historisk og lokalt tilhørsforhold.

Ved salg af areal vil status af ikonisk træ ophæves.

Evighedstræer

Evighedstræer (træer, der bliver stående, forfalder og forgår af sig selv) er ligeledes en ny kategori udpeget i træpolitikken. Udpegning sker på baggrund af Danmarks Naturfredningsforenings definition af evighedstræer, hvor der på nationalt niveau er udpeget omkring 80 evighedstræer på baggrund af løbende lokale indmeldinger. Det er træer, der har en høj biologisk, historisk og æstetisk værdi, samt ofte er levested for sjældne dyr og planter.

Der er udpeget et evighedstræ i Utterslev Mose (bilag 4). Evighedstræer udpeges kun i kommunale naturområder, hvor de ikke udgør en risiko ifølge træpolitikken. Hvis det er nødvendigt at fælde et evighedstræ, skal det godkendes af Teknik- og Miljøudvalget. I træpolitikken fremgik en forventning om, at der udpeges 50 evighedstræer. Dette har imidlertid vist sig ikke at være muligt, da evighedstræer kun kan stå på et kommunalt område, hvor de ikke udgør en risiko.

Økonomi

Denne indstilling har ikke direkte økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune. De fremadrettede administrative udgifter i forhold til kortlægning og lign. afholdes inden for Teknik- og Miljøudvalgets budgetramme, jf. Københavns Kommunes Træpolitik.

Udpegningen af ikoniske træer, herunder processen i forbindelse med en eventuel fældning, kan i konkrete bygge- og anlægssager have økonomiske konsekvenser for bygherre, herunder Københavns Kommune, og vil variere fra projekt til projekt.

Det fremgik ved vedtagelsen af Københavns Kommunes Træpolitik, at Økonomiudvalget bemærker, *'at politikken indeholder fordyrende elementer for det almene byggeri og for offentligt byggeri og anlæg i almindelighed, hvilket er i modstrid med målsætningen i forbindelse med Budget 2016 om at reducere omkostninger på anlægs- og planlægningsbevillinger på byggeområdet. [..]'*

Videre proces

Når Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget har godkendt indstillingen, fremgår de ikoniske træer og evighedstræ på Københavns Kommunes hjemmeside (www.kk.dk).

Peter Stensgaard Mørch

Pernille Andersen

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 23. april 2018

Indstillingens 1. og 2. at-punkt blev godkendt uden afstemning.